

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **P. V. V.**
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem,
sídlem Opletalova 1417/25, Praha,

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí,**
sídlem Loretánské náměstí 101/5, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. 116410-2/2023-MZV/OPL ze dne 18. 8. 2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správními orgány

- 1. Žalobce podal žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 42a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, kterou spojil s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

2. Velvyslanectví České republiky v Hanoji jeho žádost zamítlo a řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu zastavilo. Následné odvolání žalobce žalovaný zamítl a rozhodnutí zastupitelského úřadu potvrdil.

II. Řízení před soudem

3. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil žalobou. Namítl nepřiměřenost napadeného rozhodnutí ve vztahu k zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Jeho manželka se léčila s poruchou diastolické funkce levé srdeční komory. Z toho důvodu docházela na pravidelné prohlídky k lékaři. Porucha mohla vést až k diastolickému srdečnímu selhání. Správní orgány nezohlednily zdravotní stav jeho manželky a skutečnost, že její stav se mohl rychle změnit. Žalobce měl povinnost se o manželku postarat. Jeho zletilé děti již pracovaly a bylo by pro ně obtížné jí poskytnout takovou péči, kterou jí poskytoval on. K riziku dlouhodobého odloučení manželů se žalovaný nijak nevyjádřil. Žalobce dále konstatoval, že s manželkou žil v České republice již 40 let a vychovali zde dvě děti. Důvod pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti tudíž žalobce shledával ve zdravotním stavu své manželky, jejich vyšším věku a délkou jejich pobytu v České republice. Dále žalobce uvedl, že zastupitelský úřad k jeho odvolací námitce nevyložil neurčitý právní pojem odůvodněný případ a neprovedl správní uvážení, zda jeho situaci bylo možné pod tento pojem podřadit. Žalovaný pak toto pochybení nezhojil. Žalovaný se také nevyjádřil k možnostem osobního podání žádosti na zastupitelském úřadu. Před přidělením termínu probíhala slosovatelná registrace, která se konala jednou za čtvrt roku a účast v ní byla podmíněna správním poplatkem. Žalobce doložil informaci poskytnutou zastupitelským úřadem, že v posledních slosovatelných registracích nebyl termín přidělen značnému počtu žadatelů. Zastupitelský úřad označil toto tvrzení za spekulativní a žalovaný se k tomu nijak nevyjádřil.
4. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. Žalobce podle něho nedoložil žádné vážné důvody, které by vedly k tomu, že se v jeho případě jednalo o odůvodněný případ. Pro věc nebyl relevantní dlouhodobý pobyt žalobce v České republice ani to, že zde žijí jeho dvě zletilé děti, které jsou státními občany České republiky. Z doložené lékařské zprávy nevyplývalo, že by manželka žalobce v současné době trpěla akutními zdravotními problémy či byla závislá na péči jiné osoby. Z přiznání k dani z příjmů manželky žalobce vyplývalo, že stále ekonomicky zabezpečovala rodinu. Žalobce mohl odcestovat do Vietnamu sám, zatímco o manželku se mohly v případě potřeby postarat její zletilé děti. Nadto manželka žalobce nebyla v pozici žadatelky a o svých zdravotních problémech žalobce nehovořil. Zásah do soukromého a rodinného života žalobce byl tedy přiměřený. Jelikož žalovaný dospěl k závěru, že se nejednalo o odůvodněný případ, neměl povinnost provést a náležitě vysvětlit správní uvážení. Námitku se slosovatelnou registrací považoval za irrelevantní. Žalobce netvrdil ani nedoložil, že by byl ve sjednání termínu neúspěšný. K registraci se nadto nemusel dostavit osobně.

III. Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná.
6. Pro rozhodnutí věci je zásadní, že Nejvyšší správní soud odmítl dřívější závěry Krajského soudu v Plzni, který dovozoval důvody pro upuštění povinnosti osobního podání žádosti již jen z nerozumnosti požadavku na vycestování do vzdálené země původu v kombinaci s běžnými okolnostmi ustáleného rodinného života v ČR (srov. rozsudky KS v Plzni č. j. 55 A 20/2022-93 a č. j. 55 A 25/2022-81 ze dne 25. 11. 2022). Krajský soud v nynější věci

neshledal důvod, proč by se měl odchýlit od právního názoru Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v rozsudcích č. j. 4 Azs 19/2023-34 ze dne 30. 3. 2023 a č. j. 9 Azs 19/2023-39 ze dne 27. 7. 2023.

7. Podle Nejvyšší správního soudu se zastupitelský úřad se při posuzování žádosti o upuštění od osobního podání *nezabývá tím, zda je osobní podání v konkrétním případě rozumné či nezbytné*, nehodnotí ani případnou délku správního řízení. Zabývá se výlučně tím, zda existují důvody, pro které není třeba na osobním podání trvat. *Předmětem soudního přezkumu proto není hodnocení smysluplnosti či efektivity osobního podání*, ale pouze posouzení, zda správní orgány správně vyložily neurčitý právní pojem *odůvodněný případ* a poté jej správně aplikovaly na zjištěný skutkový stav. Úkolem správních orgánů není vysvětlovat, proč je osobní podání žádosti nezbytné. Právní úprava provedení takového testu přiměřenosti správními orgány nepředpokládá. Zákon neklade hodnotové rovnítko mezi zájmem České republiky na osobním podání žadatele a individuálním zájmem žadatele podat žádost na území České republiky, nýbrž jednoznačně upřednostňuje zájem na osobním podání žádosti. Opodstatněné a doložené individuální okolnosti žadatele *mohou* vést k výjimečnému prolomení tohoto pravidla.
8. Úkolem zastupitelského úřadu a žalovaného bylo „jen“ posoudit, zda tvrzené životní okolnosti žalobce naplňují neurčitý právní pojem *odůvodněný případ*. Následně, pokud by dospěli k závěru, že případ žalobce odůvodněným případem je, bylo jejich úkolem provést a náležitě vysvětlit správní uvážení v tom směru, proč tyto okolnosti (ne)vedou k odpuštění osobního podání žádosti (srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 200/2014-27 ze dne 28. 1. 2015, odst. 28, a č. j. 2 Azs 265/2020-38 ze dne 12. 2. 2021, odst. 14).
9. Nejvyšší správní soud se posuzováním odůvodněnosti případu ve vztahu k § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců zabýval opakovaně. Každé takové posouzení závisí na úvaze zastupitelského úřadu (příp. žalovaného), který by měl při svém rozhodování zohlednit všechny v daném čase a dané zemi existující podstatné okolnosti. Ty musí tvrdit a také prokázat žadatel (srov. rozsudky NSS č. j. 9 Aps 6/2010-106 ze dne 31. 5. 2011, a č. j. 5 Azs 258/2020-67 ze dne 18. 1. 2021).
10. Mimořádnost případu, která odůvodňuje upuštění od požadavku osobního podání žádosti, nelze spatřovat ve vzdálenosti mezi zastupitelským úřadem a územím České republiky. Zákonodárce výslovně pamatoval i na cizince pobývající na území České republiky, přičemž důkladně vymezil skupinu, která nemusí za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu vycestovat do země původu a může žádost podat osobně u ministerstva vnitra. Povinnost osobního podání žádosti na zastupitelském úřadě je základním pravidlem, z něhož nelze učinit výjimku pouze z důvodu, že by cizinec musel za účelem podání žádosti vycestovat z území České republiky a vynaložit v této souvislosti určité náklady a čas. Tyto znaky totiž vykazuje podání žádosti v případě všech cizích státních příslušníků, kteří pobývají na území České republiky. Pokud by se jednalo o znaky dostatečné pro aplikaci § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, vznikla by v rozporu se zněním zákona skupinová výjimka odhlížející od konkrétní individuální situace každého žadatele..
11. Možnost upustit od osobního podání žádosti je možností výjimečnou a mělo by se k ní přistupovat v případech, kdy by bylo trvání na osobním podání žádosti tvrdé či nerozumné (srov. např. rozsudky NSS č. j. 6 Azs 77/2015-36 ze dne 11. 8. 2015, č. j. 10 Azs 219/2015-67 ze dne 27. 7. 2016, a č. j. 10 Azs 163/2016-37 ze dne 8. 9. 2016). Pod pojem „odůvodněný

případ“ spadají např. případy, kdy je žadatel v osobním podání žádosti omezen svým zdravotním stavem, a dále případy, kdy bude objektivně nemožné dostavit se k zastupitelskému úřadu, ale i situace, kdy je dostupnost zastupitelského úřadu z provozních důvodů objektivně velmi ztížena (srov. rozsudek NSS č. j. 8 Azs 90/2022-48 ze dne 28. 7. 2023).

12. Zásah do rodinného a soukromého života na území ČR je s povinností osobního podání žádosti v zemi původu spojen bez dalšího. Proto je tedy na žalobci, aby prokázal, čím je jeho případ výjimečný v tom smyslu, že existence konkrétních mimořádných okolností vede k závěru, že nelze rozumně požadovat, aby dočasně odcestoval za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. *Takovou mimořádnou okolností může být potřeba péče o některého z rodinných příslušníků.*
13. Odůvodněnost případu je tedy třeba hodnotit především z toho pohledu, zda individuální okolnosti daného případu (jiné než vzdálenost země původu) vytváří objektivní překážku pro osobní podání žádosti u zastupitelského úřadu.

Posouzení okolností případu žalobce

14. V souzené věci žalobce spatřoval důvody pro upuštění od požadavku osobního podání žádosti ve svém vyšším věku, zakotvenosti v České republice a zdravotní stavu manželky.
15. Se všemi tvrzenými skutečnostmi se žalovaný vypořádal srozumitelně, v uspokojivém rozsahu i věcně přilehavě. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že posoudil jednotlivá tvrzení žalobce jak samostatně, tak ve vzájemné souvislosti a utvořil si ucelený názor na to, že jednotlivé skutečnosti nečiní ze z případu žalobce *odůvodněný případ*.
16. V této souvislosti soud uvádí, že tvrzení žalobce byla převážně obecná, takže ani prakticky nevypovídala o tom, že je jeho případ mohl být potenciálně výjimečný z množiny obvyklých případů v tom smyslu, že existence *konkrétních* mimořádných okolností vede k závěru, že nelze rozumně požadovat, aby dočasně odcestoval za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu.
17. K otázce zdravotního stavu soud zopakoval při jednání důkaz lékařskou zprávou ze dne 23. 2. 2023. Z ní vyplývá, že u manželky žalobce byla zjištěna porucha relaxace u systolické funkce levé komory srdeční. Nad rámec toho však z této zprávy nevyplývá žádná (nepříznivá) prognóza, potřeba nepřetržité péče žalobce apod. V žalobě i před žalovaným pak žalobce uvedl jen obecné úvahy o srdečních onemocněních a příčinách úmrtí v ČR. Za toho stavu k vážnosti stavu manželky a nezbytnosti svého pobytu v České republice nic neprokázal.
18. Dále žalobce nijak neprokázal, že by pro něj bylo nadmíru obtížné si sjednat termín podání žádosti v Hanoji, neboť se o sjednání termínu ani nepokusil.

IV. Závěr

19. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 21. prosince 2023

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce